

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Ceban Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Ceban Victor Pavel, născut la 07 septembrie 1986
originar din s. Valea Perjii, r-nul Taraclia,
domiciliat în s. Temeleuți, r-nul Călărași.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Instanța de fond: 08.02.2013 - 30.12.2013;*
2. *Instanța de apel: 05.05.2014 - 30.03.2015;*
3. *Instanța de recurs: 1) 23.06.2015 - 07.10.2015;*
2) 14.03.2016 - 18.05.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 30 decembrie 2013, Ceban Victor a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

2. În fapt, prima instanță a reținut că, de către organul de urmărire penală, se învinuiește Ceban Victor, precum că, în perioada lunilor ianuarie - mai 2012, împreună cu șeful adjunct al Penitenciarului 13 Chișinău locotenent colonel de justiție Puiu Albert, depășindu-și în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, urmărind ca scop - denigrarea imaginii conducerii Penitenciarului nr. 13 în fața societății, fapt ce s-ar solda cu demiterea șefului penitenciarului, în zile diferite, sistematic au escortat-o pe condamnată Canțer Tatiana din celula în care se deținea în birourile de serviciu a Penitenciarului nr. 13 Chișinău, unde prin amenințări verbale cu crearea diferitor probleme în închisoare acesteia precum și rudelor aflate la libertate, au influențat-o pe deținuta Canțer Tatiana să depună plângeri precum că colaboratorul Penitenciarului nr. 13, Pîntea Cristian ar fi violat-o.

În afară de aceasta, Ceban Victor și Puiu Albert au impus-o pe Canțer Tatiana să indice în plângere că același Pîntea Cristian i-a organizat întrevederi ilegale cu un deținut, în timpul căreia cu utimul a întreținut relații sexuale și a rămas gravidă.

În continuare tot Ceban Victor și Puiu Albert i-au indicat deținutei Canțer Tatiana să susțină declarațiile denigratoare în fața reprezentanților mass-media.

În urma acțiunilor ilegale ale lui Puiu Albert și Ceban Victor, a fost știrbită imaginea sistemului penitenciar în fața societății, iar părților vătămate Canțer Tatiana și Pîntea Cristian le-au fost cauzate suferințe psihice, soldate cu daune în proporții considerabile.

Astfel, acțiunile lui Ceban Victor au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Tot, Ceban Victor împreună cu colegii săi Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur, urmărind interesul material, au comis falsul în acte publice în următoarele împrejurări: La 22 martie 2011 specialiștii serviciului securitate a Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Ceban Victor, Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur s-au deplasat în celula nr. 21 a blocului de regim nr. 1 a Penitenciarului nr. 13 Chișinău cu scopul de a ridica bunurile materiale ce aparțineau condamnatului Burlacu Alexandru.

În continuare utilizând în mod excesiv drepturile acordate de lege, Ceban Victor, Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur în timpul efectuării percheziției, în celula nr. 21, urmărind interesul material, au introdus date vădit false în documente oficiale - proces-verbal de percheziție precum că din celulă a fost ridicat un ziar „Makler”, o agendă de culoare cafenie, 6 file format A4 și o agendă de culoare verde închisă deși în afară de cele menționate a fost ridicat un televizor cu ecran plat de model LG, diagonala 32 inci, sistem audio și frigider, bunuri personale ce aparțineau condamnatului Burlacu Alexandru, care nu au fost introduse în procesul-verbal ca obiecte ridicate, nu au fost predate în modul convenit la depozit, locul lor fiind necunoscut pînă în prezent.

Astfel, acțiunile lui Ceban Victor au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 332 alin. (1) Cod penal - *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interes material.*

Prin aceeași sentință au fost achitați și Puiu A., Suvac P., Cosoi F., Redchin A., în privința cărora sunt hotărîri irevocabile.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, acuzatorul de stat a declarat apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care a-l recunoaște pe **Ceban Victor** vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal și a-l condamna în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani,

cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 4 ani.

În baza art. 332 alin. (1) Cod penal a-l condamna la închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total a pedepselor, a-i stabili inculpatului Ceban Victor pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea de suspendat condiționat pe termen de probă de 4 ani.

Procurorul în susținerea apelului a invocat următoarele motive:

În cadrul urmăririi penale și în timpul examinării cauzei penale în instanța de judecată inculpații vina de comiterea infracțiunilor încriminate nu au recunoscut-o făcând declarații pe marginea acestora fiecare în parte pe epizodele de acuzare. Declarațiile făcute de inculpatul Ceban V., precum că nu a comis infracțiunile încriminate urmează a fi apreciate critic ca fiind făcute în scopul evitării răspunderii penale deoarece au fost combătute prin declarațiile părților vătămate, ale martorilor, materialele dosarului cercetate în instanța de judecată;

În pofida celor expuse, instanța de judecată, a considerat, că acuzarea nu a prezentat probe suficiente care cu certitudine ar demonstra vinovăția inculpaților, ba mai mult, unele momente din învinuire fiind bazate pe presupuneri;

Pe epizodul ce ține de percheziția efectuată în celula lui Burlacu A. și ridicarea din ea a bunurilor instanța de fond a indicat că nu este clar ce interes material au urmărit inculpații CebanV., Suvac P., Cosoi F. și Redchin A. când au introdus date vădit false în procesul-verbal de percheziție. Necesită de menționat, că intenția de a intra în posesia bunurilor materiale ce îi aparțineau lui Burlacu A. și demonstrează interesul material. Din declarațiile martorilor acuzării audiați rezultă, că bunurile materiale ce i-au aparținut lui Burlacu A. au fost ridicate de inculpați și lipsesc pe teritoriul Penitenciarului nr.13, fapt confirmat și prin certificatul respectiv anexat la dosar, prin urmare, textul din sentința de achitare, precum că lipsa obiectelor enumerate în actul de acuzare nu este obiectiv confirmată de instituția penitenciară nu corespunde realității.

Intenția introducerii unor date false ce nu corespund realității în procesul-verbal de percheziție din 22 martie 2011, îl demonstrează și faptul că acesta a fost întocmit în limba română și prezentat în lipsa unui translator pentru semnătură condamnatului Karalar Murat, care este de naționalitate turc și a semnat procesul-verbal fără să înțeleagă ce este scris în el. Faptul că martorul Karalar cunoaște insuficient limba de stat îl demonstrează și aceia că în cadrul urmăririi penale la toate acțiunile efectuate cu ultimul a fost prezent un translator, lucru

neglijat de instanța de fond. La fel, martorul Karalar a declarat în cadrul urmăririi penale și în instanță că a semnat procesul-verbal fără a înainta obiecții din cauză că îi era frică de eventuale probleme în penitenciar.

Pe episodul de acuzare a inculpatului Ceban V. de influențare a condamnatei Canțer T. instanța de fond a apreciat critic declarațiile ultimei din punct de vedere al utilității, veridicității și coroborării lor cu restul probelor.

Astfel în sentință se menționează, că acuzarea înaintată inculpatului Ceban V. se bazează exclusiv pe declarațiile părții vătămate Canțer T., alte probe ce direct sau indirect confirmă faptul influențării condamnatei Canțer T. instanței n-au fost prezentate, mai mult ca atât, acest fapte sunt totalmente negate de inculpat.

În așa mod, în urma aprecierii tuturor probelor rezultă că, instanța de judecată a pronunțat o sentință ilegală, de aceea urmează a fi casată integral, iar inculpatul Ceban V. declarat vinovat de săvârșirea infracțiunilor incriminate și condamnat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, potrivit căreia, Ceban Victor Pavel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1), 328 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa:

- conform art. 332 alin.(1) Cod penal, 2 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita anumite activități în organele de drept pe termen de 3 ani;

- conform art. 328 alin.(1) Cod penal, 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita anumite activități în organele de drept pe termen de 3 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial a fost numit lui Ceban Victor Pavel pedeapsă definitivă de 3 ani 6 luni închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități în organele de drept pe termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilind termen de probă de 3 ani pentru.

5. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, faptele criminale comise de inculpat sunt considerate ca fiind dovedite cu excepția episodului ce ține de partea vătămată Canțer T. și partea vătămată Pântea C., pentru care Ceban V. în mod legal au fost îndreptățiți pe motiv că faptele lor pe acest capăt de acuzare nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, pe celelalte epizoade instanța de fond a dat o soluție greșită sentința urmând a fi casată din considerente că acțiunile inculpaților just au fost încadrate de către organul de urmărire penală conform învinuirii formulate și care se confirmă prin probele administrate după cum urmează:

*Inculpatul **Ceban Victor** prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea de depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate*

prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, adică infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Ceban Victor la 22 martie 2011, având calitatea de persoană publică și deținând funcție de răspundere - investită cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a încălcat grav prevederile art. 24 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art. 2 alin. (1) lit. a), art. 22 alin. (2) a Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 „cu privire la sistemul penitenciar”, pct. 46) alin. (1), (2), (4) al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, p. 1, 2, 6, 10 alin. (2) al Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 martie 1998, care îl obligau să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității a cetățenilor; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să respecte cu strictețe legislația, să fie cinstiți, să întărească ordinea de drept în locurile de reclusiune, combinând exigența înaltă cu atitudinea binevoitoare față de fiecare condamnat, să nu intre în careva relații nelegate de interesele de serviciu cu condamnații, să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de condamnați și deținuți, să nu le atingă demnitatea personală, să servească ca exemplu în respectarea ordinii publice, normelor morale și de comportare exemplară, etc. - însă contrar acestor obligații Ceban Victor, în complicitate cu foștii colaboratori a Penitenciarului 13 Chișinău, Puiu Albert, Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur a săvârșit depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele împrejurări:

Așa, la 22 martie 2011, la indicația abuzivă a fostului șef adjunct a Penitenciarului 13 Chișinău Puiu Albert, specialistul serviciului securitate Ceban Victor împreună cu colegii Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur s-a deplasat în celula 22 a blocului de regim nr. 1 a Penitenciarului 13 Chișinău cu scopul de a ridica bunurile materiale ce aparțineau condamnatului Burlacu.

În rezultatul efectuării percheziției, din celula 22 au fost ridicate televizor cu ecran plat de model LG, diagonala 32 inci, sistem audio și frigider, bunuri personale ce aparțineau condamnatului Burlacu Alexandru, care nu au fost introduse în procesul verbal ca obiecte ridicate, nu au fost predate în modul convenit la depozit, locul lor fiind necunoscut până în prezent, fapt ce a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.

*Tot inculpatul **Ceban Victor** prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea de fals în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interes material, adică infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, în următoarele circumstanțe:*

Astfel, la 22 martie 2011 specialiștii serviciului securitate a Penitenciarului 13 Chișinău Ceban Victor, Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur s-au

deplasat în celula 22 a blocului de regim nr. 1 a Penitenciarului 13 Chișinău cu scopul de a ridica bunurile materiale ce aparțineau condamnatului Burlacu.

În continuare utilizând în mod excesiv drepturile acordate de lege, Ceban Victor, Suvac Pavel, Cosoi Fiodor și Redchin Artur în timpul efectuării percheziției, în celula 22, urmărind interesul material, au introdus date vădit false în documente oficiale - procesul verbal de percheziție, precum că din celulă a fost ridicat un ziar „Makler”, o agendă de culoare cafenie, 6 file format A4 și o agendă de culoare verde închisă, deși în afară de cele menționate a fost ridicat un televizor cu ecran plat de model LG, diagonala 32 inci, sistem audio și frigider, bunuri personale ce aparțineau condamnatului Burlacu Alexandru, care nu au fost introduse în procesul verbal ca obiecte ridicate, nu au fost predate în modul convenit la depozit, locul lor fiind necunoscut până în prezent.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul, deși vina în săvârșirea infracțiunilor imputate nu a recunoscut, vinovăția sa se demonstrează și prin probele administrate după cum urmează: declarațiile martorilor Vîrtosu Ion, Peteu Nicolae, Calalb Svetlana, Burlea Dumitru, Vacari Sergiu, Grecu Leonid, Voloșin Andrei, Bevziuc Svetlana, Caraghiaur Ilia, Căpăstru Viorel, Chitoroagă Veaceslav, Karalar Murat, Calmîș Eduard, Petrachi Victor, Paladii Igor, Ada Nicolai, Bocancea Vitalie, Gortolomei Radu, Gortolomei Pavel, Mocreac Ghenadie, Cojuhari Iurie, Creciun Valeriu, Catînsus Ruslan, precum și:

- *extrasul din ordinul nr. 93 din 11 august 2009 a șefului Penitenciarului 13*, deținutul Burlacu Alexandru a fost angajat în câmpul muncii temporar până la completarea funcțiilor vacante, la funcția de hamal - muncitor auxiliar începând cu 11.08.2009. Extrasul e semnat de sef adjunct Puiu A.. (vol. I, f.d. 32);

- *procesul-verbal de ridicare și procesul-verbal de examinare a obiectului din 05.10.2012*, conform cărora au fost ridicate și examinate borderourile de evidență a timpului muncii prestate de condamnații din detașamentul de deservire gospodărească a Penitenciarului nr. 13 pentru lunile august 2009 - martie 2011. Conform copiei borderourilor de evidentă a timpului muncii prestate de condamnații din detașamentul de deservire gospodărească a Penitenciarului nr. 13 pentru lunile august 2009 - martie 2011, deținutul Burlacu A. a fost tabelat de către șeful de sector M. Bivol, ulterior de Burlea D. cu numărul de ore și zile lucrate, borderourile fiind coordonate contra semnătură cu șeful serviciului logistică E.Calmîș, și aprobate de șeful penitenciarului nr.13. (vol. I, f.d.142-144, 146-166);

- *extrasul din ordinul nr. 120 din 01 noiembrie 2010 a șefului Penitenciarului nr. 13*, deținutul Burlacu Alexandru a fost transferat de la funcția de hamal-muncitor auxiliar la funcția de curățător canale și tunele de canalizare începând cu 01.11.2010, unde 1 zi de muncă se calcula ca 3 zile privilegiate. Extrasul nu este semnat de sef adjunct Puiu A.. (vol. I, f.d. 161);

- *extrasul din ordinul nr. 67 din 17 martie 2011, a șefului Penitenciarului nr. 13*, deținutului Burlacu Alexandru i s-a acordat deplasare de scurtă durată pe perioada 17.03.2011-21.03.2011. Ordinul fiind semnat de V.Petrachi. (vol. I, f.d.168);

- *procesul-verbal din 01.11.2012* (vol. 1 f.d. 200) a fost examinat dosarul personal a condamnatului Burlacu Alexandru, fiind efectuate copii de pe acest dosar și anume:

1) *Conform Deciziei Curții Supreme de Justiție din 09.06.2009*, acțiunile lui Burlacu A. au fost reîncadrate din art. 195 alin. (1) în art. 190 alin.(4) CP și stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, în baza art. 351 alin. (1) - 6 luni închisoare, în baza art. 84 CP i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 7 ani 6 luni închisoare. (vol. I, f.d.214):

2) *Cererea deținutului Burlacu A. din 07.09.2009 pe numele șefului penitenciarului*, prin care solicită să fie încadrat în câmpul muncii în sectorul de deservire gospodărească a penitenciarului nr. 13. Este de menționat, că cererea conține rezoluțiile șefilor de servicii a Penitenciarului N. Petcu; M.Bivol; Gheorghiuță; și Grecu L. - specialist SS, privitor la acceptarea angajării lui Burlacu A. în câmpul muncii. (vol. I, f.d.220):

3) *Conform ordonanțelor privind compensarea privilegiată a zilelor de muncă din contul termenului pedepsei condamnatului Burlacu A.*, de către șeful penitenciarului s-a dispus compensarea privilegiată a zilelor calculate de către Comisia penitenciarului. Ordonanțele sunt semnate atât de Puiu A. cât și de Petrachi V.. (vol. I, f.d.221-241);

- *copia procesului - verbal de percheziție și ridicare din 22.03.2011*, conform căruia din celula 21 a blocului de regim nr. 1 au fost ridicate următoarele bunuri: un ziar „Makler”, o agendă de culoare cafenie, un set de foi A4, o agendă de culoare verde-închisă, care a fost întocmit în prezența deținutului Karalar Murat și semnat de către acesta. La percheziție au participat Ceban V., Suvac P., Cosoi F., Redichin A., percheziția s-a efectuat în prezența deținutului Caralar Murat. (vol. I, f.d.52)

- *procesul - verbal de confruntare între martorul Karalar Murat și bănuitul Cosoi Fiodor din 24.09.2012*, martorul Karalar M. a declarat că în timpul percheziției din 22.03.2011 din celula în care se deținea a fost ridicată tehnică audio-video și de uz casnic ce îi aparținea deținutului Burlacu A., iar bănuitul Cosoi T. a menționat că au fost ridicate doar bunurile indicate în procesul-verbal de percheziție (vol. I, f.d. 123);

- *procesul - verbal de confruntare între martorul Karalar Murat și bănuitul Redchin Artur din 24.09.2012*, martorul Karalar M. a declarat că în timpul percheziției din 22.03.2011 din celula în care se deținea a fost ridicată tehnică audio-video și de uz casnic ce îi aparținea deținutului Burlacu A. iar bănuitul Redchin A. a negat acest fapt (vol. I, f.d. 123);

- *procesul - verbal de confruntare între martorul Caraghiaur Ilia și bănuitul Puiu Albert din 03.10.2012*, martorul Caraghiaur I. a declarat că a văzut cum la 2-3 zile după evadarea lui Burlacu A. bunurile acestuia au fost scoase din celulă și încărcate într-un microbuz de culoare albă iar bănuitul Puiu Albert a declarat că el personal nu a luat aceste bunuri și nici nu a dat indicații cuiva ca să le scoată din celulă. (vol. I, f.d. 135);

- *procesul - verbal de confruntare între martorul Karalar Murat și bănuitul Ceban Victor din 04.10.2012*, martorul Karalar M. a declarat că Ceban V. a participat la percheziția din 22.03.2011 în cadrul căreia au fost ridicate bunurile ce îi aparțineau deținutului Burlacu A. (*menționate în ordonanța de punere sub învinuire*) iar bănuitul Ceban V. a infirmat acest fapt concretizând că din celula nr. 21 au fost ridicate doar bunurile indicate în procesul-verbal de percheziție și ridicare din 22.03.2011. (vol. I, f.d. 138);

- *ordinul nr. 67 din 17.03.2011 a șefului penitenciarului nr. 13*, condamnatului Burlacu A. i s-a acordat deplasare de scurtă durată în afara penitenciarului pe termen de 5 zile, pe perioada: 17.03.2011-21.03.2011 (vol. I, f.d. 169);

- *extrasul din ordinul nr. 275 din 27 iunie 2008 a Ministerului Justiției*, Ceban Victor a fost numit în funcție de specialist al serviciului securitate al Penitenciarului nr. 13, începând cu 27.06.2008 (vol. II, f.d.94);

- *extrasul din registrul de evidență a aparatajului audiovizual intrat în Penitenciarul nr. 13*, la 25.10.2010 deținutului Burlacu A.S. i s-a transmis de către Curiș Mariana următoarele bunuri: televizor „Konka”, perforator RTK ROTHER, plită electrică de model „First” și „Mulinex”, frigider de model „Indesit”, DVD „Magnium”; la 02.11.2010 deținutului Burlacu A.S. i s-a transmis de către Curiș Mariana următoarele bunuri: DVD „Pionier”, sistem boxe, cuptor cu microunde „Indesit”, stabilizator AVRI Rower, 2 boxe de model „PC”; la fel la 21.02;2011 deținutului Burlacu A.S. i s-a transmis de către Curiș Mariana un televizor de model „LG”. (vol. II f.d.43):

- *fișa postului specialistului serviciului securitate al penitenciarului nr. 13 Ceban V.* scopul general al funcției date fiind organizarea lucrului în scopul asigurării ordinii de drept și regimului de detenție în penitenciar iar una din sarcinile de bază constituind preîntâmpinarea și contracararea evadărilor sau eschivărilor de la executarea pedepsei penale a deținuților, contribuirea la căutarea deținuților care au evadat din penitenciar și condamnaților care s-au eschivat de la executarea pedepsei penale din locurile de detenție (vol. II, f.d. 19, 40, 63. 90).

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, instanța de apel a ținut cont, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Deliberând asupra pedepsei pentru faptele infracționale prevăzute la art. 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, în privința lui Ceban Victor, instanța de apel a ținut cont de gradul pericolului social al faptelor comise, de prejudiciul adus statului, de personalitatea inculpaților, anterior nu au fost judecați, au loc permanent de trai și de lucru, se caracterizează pozitiv, de posibilitatea de a atinge scopul de reeducare a inculpaților găsește necesar că este rațional a-i stabili pedeapsa închisorii, totodată dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probă conform art. 90 Cod penal

și cu privarea de dreptul de a exercita anume activități sau a ocupa anumite funcții în organele de drept.

6. Nefiind de acord cu decizia menționată, au fost contestate cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului Ceban Victor, fără a invoca vre-un motiv din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe și ulterior, la data de 04 iunie 2015, depune încă un recurs, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul a invocat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză. Totodată, recurentul a invocat că, instanța de apel în partea descriptivă a indicat că pe episodul 4, instanța de fond corect a achitat inculpații, iar în partea dispozitivă acesta lipsește; nu a fost devalizate care material anume și ce concret demonstrează vina cărui inculpat și pe ce episod; nu este clar devalizate care probe și pe care episod concret demonstrează vina inculpaților; în procesul judecării cauzei penal în instanța de apel nu au fost administrate careva probe noi care să răstoarne probatoriul instanței fond; în textul deciziei instanței de apel, partea vătămată Pîntea Cristina a solicitat admiterea apelului procurorului, însă această constatare este o eroare, care e contrazisă prin cererea părții vătămate din 20.05.2014, prin conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 13.10.2014 și prin înregistrarea audio a ședinței din 13.10.2014; instanța de apel nu a combătut aprecierea instanței de fond pe fiecare probă și episod în parte; pe episodul 1, 2, 3 faptele inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunii, iar ca probe servesc declarațiile martorilor Petcu N., Vîrtosu I., Calalb S., Burlea D., Vacari S., Grecu L., Voloșin A., Bezviuc S., Căpăstru V., Chitoroagă V., Caragheaur I., Caralar M., Burnari., Calmîș E., Petrachi V., Paladi I., Gortolomei R., Mustață A., Bocancea V., Crăciun V., Mocreac G., Catînsus R.; lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunilor incriminate.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 octombrie 2015 s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Ceban Victor din 23 aprilie 2015, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 429-430 Cod de procedură penală și din 04 iunie 2015, ca fiind declarat peste termen.

8. În motivarea soluției date instanța de recurs a conchis că, recursul ordinar declarat de avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului Ceban Victor este inadmisibil, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală, deoarece verificînd motivele recursului

declarat, a constatat că apărătorul a solicitat menținerea sentinței primei instanțe de achitare a inculpatului, însă nu a specificat concret temeiul prevăzut de legea procesuală la utilizarea acestei căi de atac, și anume, nu a descris care este eroarea de drept din cele enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care s-a comis la judecarea cauzei de către instanța de apel și în ce constă esența erorii respective.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Totodată, a indicat că, instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Referitor la recursul ordinar al avocatului Bulbuc Boris în numele inculpatului Ceban Victor depus la data de 04 iunie 2015, instanța de recurs a conchis că este declarat peste termenul legal prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală, care specifică că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 30 martie 2015 în prezența procurorului, inculpaților, avocatului inculpaților – Boris Bulbuc, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 57-64, vol. IX), fiind anunțați prin recipisă despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 64, vol. IX). Mai mult, potrivit recipisei din 30 aprilie 2015 (f.d. 138, vol. IX), inculpații și apărătorul acestora au primit copia deciziei redactate la data de 30 aprilie 2015.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 30 aprilie 2015 expira la 01 iunie 2015.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual - penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

9. La 26 februarie 2016, declară recurs ordinar inculpatul Ceban Victor, care solicită repunerea în termen a recursului, casarea integrală a deciziei cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând temeiurile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor*

invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct.8) - nu au fost întrunite elementele infracțiunii și pct.15) Cod de procedură penală - instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

În susținerea solicitărilor sale inculpatul indică următoarele motive:

– La sfîrșitul lunii februarie 2015, în legătură cu imposibilitatea de a se angaja la o muncă bine plătită în R. Moldova pentru a-și întreține familia a fost nevoit să se deplaseze peste hotarele țării cu scopul de a se angaja la muncă și abia la data de 09 februarie 2016 s-a întors în țară, după ce a fost telefonat de soția sa, anunțînsu-l că este căutat de Oficiul Teritorial de Probațiune Călărași în legătură cu condamnarea sa condiționată;

– Nu a fost înștiințat despre decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, nu a fost expediată prin poștă, fapt prin care a considerat că hotărîrea primei instanțe a fost menținută;

– Consideră că, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelelor administrate pe caz și cercetate în instanța de fond, care la rîndul său a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, întrucît a apreciat probele în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală;

– În opinia recurentului vinovăția lui nu se confirmă prin cumulul de probe prezentate de acuzatorul de stat în sprijinul învinuirii, și în acest sens a relatat depozițiile martorilor pe cazul dat.

10. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpatul Ceban Victor, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

11. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Prevederile legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen,

nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 al. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului pînă la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfîrșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată că, inculpatul Ceban Victor a fost prezent la judecarea cauzei date în ordine de apel doar pînă la data de 11 martie 2015, deoarece ulterior în ședințele de judecată din 30 martie 2015 și 30 aprilie 2015 nu s-a prezentat, deoarece la data de 27 martie 2015 a depus cerere, solicitînd examinarea cauzei în lipsa sa, în legătură cu imposibilitatea de a se prezenta în instanță, indicînd că susține integral concluziile scrise și poziția avocatului Bulbuc Boris, care a și confirmat această cerere (f. d. 25, vol. VIII, f. d. 57, vol. IX).

Astfel, instanța de apel în ședința de judecată din 30 martie 2015, soluționînd chestiunea judecării cauzei în lipsa inculpatului Ceban Victor și ascultînd opiniile părților prezente asupra acestei chestiuni, a dispus posibilă continuarea examinării cauzei în lipsa acestuia (f.d.57, vol. IX).

În data de 30 martie 2015 instanța de apel a judecat cauza în prezența procurorului Tăut Dorina, avocaților Suveică Tudor și Bulbuc Boris, inculpaților Puiu A., Suvac P., Redchin A., Cosoi F. și a părților vătămate Canțer T. (escortată în sala de judecată) și Pîntea C. cu adoptarea și pronunțarea dispozitivului deciziei, și aducerea la cunoștință, că decizia motivată va fi pronunțată la data de 30 aprilie 2015, ora 14:00 (f.d.57-64;65-67, vol. IX).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 30 aprilie 2015, ora 14:00, au fost prezenți procurorul Tăut Dorina, avocatul Bulbuc Boris, inculpații Puiu A., Suvac P., Redchin A., Cosoi F. și partea vătămată Canțer T. (escortată în sala de judecată), cărora li s-a înmînat copia de pe decizia motivată, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f.d.138, vol. IX), iar participanților care la proces nu s-au prezentat, în conformitate cu art. 338 alin.(4) Cod de procedură penală copia de pe decizia motivată a fost expediată în adresa acestora (f.d.139, vol. IX).

La data de 23 aprilie 2015 avocatul Bulbuc Boris, în baza mandatului nr. 0076104 din 21 aprilie 2015, a declarat recurs ordinar în numele inculpatului

Ceban Victor, și ulterior, la data de 04 iunie 2015, în baza mandatului nr. 0076133 din 04 iunie 2015, a mai depus încă un recurs tot în numele inculpatului Ceban Victor (f.d. 144, 147, 156, 157, vol. IX).

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 octombrie 2015 s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului Ceban Victor din 23 aprilie 2015, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 429-430 Cod de procedură penală și din 04 iunie 2015, ca fiind declarat peste termen.

Reieșind din cele expuse supra și din prevederile legale enunțate mai sus, instanța de recurs menționează că, termenul de declarare a recursului ordinar expira la data de 02 iunie 2015, însă potrivit materialelor dosarului acesta este declarat de către inculpatul Ceban Victor la data de 26 februarie 2016, adică peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, fiind depus după expirarea a 30 zile *de la data pronunțării deciziei* (f.d.210, vol. IX).

Referitor la solicitarea inculpatului privind repunerea în termen a recursului declarat, Colegiul penal relevă că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și avînd un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac. Recursul declarat după expirarea termenului stabilit se respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat de inculpatul Ceban Victor este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

12. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de **inculpatul Ceban Victor Pavel** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, în propria cauză penală, ca declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **17 iunie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir